

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Alcibiades primus, vel de natura hominis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

gistra uite disciplinā sui cuiusq; rei familiaris, & reipublice tribuit: homo per prudentiā gubernat, domus autē et ciuitas per amicitia publicā, iustitiamq; seruantur. Publicam amicitiam uoco consensionē illam qua cūcti sub eadem lege & principe libenter conueniunt, & ad eundē finem respiciunt. Iustitiam publicam nomino legitimā distinctionem, qua singuli licet sub eodem principe, et ad eundem finem, hoc est publicum bonum, diuerso tamen tramite proficiuntur, uariamq; officiorū distributionē pro natura et dignitate uniuscuiusq; à natura & legibus assignatam seruant, proprioq; munere sine usurpatione alieni fungūtur. Insunt in hoc dialogo theologicæ dictiones due, ipsum idem, et ipsum unumquodq;. Circa hominem illa significat animam ut ideam, hanc animam in corpore. Sed de ijs latius in commentarijs, quæ in decem hos Platonis dialogos scribere iam institui.

ALCIBIADES PRIMVS, VEL DE NATVRA HOMINIS.
SOCRATES   ALCIBIADES.

Occasio dialogi, in quo intro ducitur Alcibiades iuuenis pulcherrimus, generosus, diues habēs indolem & spem magnorum gestorū, ut ostēderetur natura hominis non esse in his partibus

QUANTI CLINIA admirari te arbitror quod cum primus ipse omnium amare te cœperim, cæteris alienatis, solus in ista beneuolentiā perseuerē: cūq; amici reliqui frequentiori cōsuetudine tibi assidue molesti essent, ego tot annis ne compellarim quidē. Huius autē rei causa non humanū quippiam: sed uis dæmonij repugnans quēdā fuit, cuius potentiā in sequentibus audies. Nūc uero cum non ultra repugnet, huc ita profectus sum. Spero autē nec in posterum nobis aduersaturum. Ferē autem toto hoc tempore considerabam quo pacto erga tuos amicos te gereres. Qui quamuis multi atq; superbi erant, nemo tamen illorum fuit, quin fastu abs te superatus abiret. Quam uero ob causam illos contēpseris, explicabo. Ais enim te nulla in re hominibus alijs indigere, quippe quæ tibi insunt ita esse præclara, ut nec ad corporis, nec ad animi bona cuiusquā egeas. Existimas te in primis procero atq; decore corporis habitu plurimum excellere. Atq; id apud omnes constat. Strenuissimo præterea genere ortum te prædicās præ cæteris qui in hac urbe sunt ciuitatū Græcarum amplissima: ex paterno quidem genere amicos atq; cognatos esse quāplurimos & optimos uiros, qui tibi omnia cū opus fuerit, subministrare possint. Maternos quoq; nec his inferiores neq; etiam pauciores. Sed multo maiorem ijs omnibus auctoritatem afferre tibi ad res agēdas Periclem Xanthippi filium, quē quidem pater tuus tutorē tibi fratriq; reliquit, qui nō in hac ciuitate solum, quæcūq; uult potest, sed in omni Græcia, & in multis etiam ac magnis barbarorum gētibus. Adderem quoq; amplissimas tuorū diuitias, nisi te scirem in ijs minimum omnium gloriari: horum omnium causa fastu elatus, amicos omnes tuos edomuiisti. Atq; ipsi utpote inferiores tibi cesserūt. Neq; uero ista te latuere. Quamobrem satis scio admirari te, quo animo in beneuolentiā tua perseuerarim, quam ue spem de te conceperim, qui cæteris fugientibus ego omnium solus perstiti. **AL.** At istud fortē nescis o Socrates, te nūc me paulo præuenisse. Venerat enim in animū mihi, ut te prior adortus hæc eadem te rogarem: Quidnā uis: quid sperans me turbas, ut semper ubicunq; sum, tu quoq; obseruantissime adlis: Reuera enim quod sit consiliū tuum admiror, illudq; libenter audirem. **SO C.** Audies igitur hoc à me ut decet quamprimū, si quidem ut ais nosse desideras quid cogitem, ego enim tanquā expectanti & auscultaturo id referam. **AL.** Et maxime quidem: dicas modo. **SO C.** Vide itaq; neq; enim mirū uideri debet, si quæadmodum uix incepti, ita uix desinam. **AL.** Age dic modo, audiā enim. **SO C.** Dicendū est profecto. Difficile quidem est, cum eo qui amicorū nulli demittat se cōsuetudinē inire. Audēdum tamen sententiāq; mea exprimenda. Equidem o Alcibiades si te cognouissem ijs rebus quas supra narrauimus esse contentum, uitamq; in illis tuam transigere, dudum beneuolentiā erga te meam (sic enim mihi persuadeo) deposuissem. Nūc autem alias quasdam tuas de teipso cogitationes indicabo tibi, ut intelligas ex quo semel tibi mentem adhibui, quā nunquam destiterim. Videris mihi sanē si quis deus tibi dixerit, o Alcibiades, Nunquid uiuere uis ea sola possidens quæ nunc habes: an statim obire nisi præstantiora quædam assequi liceat: mortem potius electurus. At uero qua nūc spe uitam agas aperiam. putas enim si mox in Atheniensis populi cōcionem ascenderis, quod quidem paucos post dies futurum existimas, Atheniensibus demonstraturū te maiori dignū esse honore, quā aut Pericles sit, aut alius quisquam fuerit eorum, qui superioribus seculis floruerunt: quod si ostēderis, maxime apud ciues tuos auctoritatis fore. Atqui si plurimum hac

Beneuolentiā captat à re ipsa & attentionem

hac in urbe possis, omnium quoque Græcorum atque etiam Barbarorum quicumque eandem quam & Græci incolunt regionem, clarissimus sis: & si Deus idem imperium Europæ concesserit, transire tamen in Asiam, & isthic imperium affectare uetuerit, nondum electurus mihi uideris cum his solis uitam degere, nisi nomen tuum atque potentiam, ut ita dicam, per omnia hominum genera propagaris. Teque arbitror præter Cyrum ac Xerxem, neminem memoria dignum existimare. Quod igitur huiusmodi spe nutritis, non coniecto equidem, sed certo scio. Dices forte, utpote conscius me uera dixisse, Quid hæc ô Socrates, ad eam rationem quam assignare uolebas, ob quam me nondum deseruisti? Dicam ô amice Clinia & Dinomaches fili: has cogitationes tuas ad optatum finem perducere, absque me minime potes: usque adeo in te ac tua negotia me posse confido. Quapropter Deum ipsum censeo non permisisse olim me tecum differere: atque ego expectaui donec ille permitteret. Ut enim tu speras ciuitati tuæ ostendere posse omni te apud eam honore dignum esse, atque his demonstratis nihil adeo magnum restare, quod non statim conficere possis: sic & ipse plurimum apud te posse confido, quum primum ostendero cunctis me digniorem esse, nec tutorem, neque cognatum, neque alium quempiam præter unicum me Deo fauente, tibi eam potentiam quam desideras, traditurum. Quamdiu igitur eras iunior, necdum in spem tantam ueneras, mea quidem sententia, Deus tecum disputare prohibuit, ne frustra contenderem. Nunc uero impulit. nunc igitur audies. ALC. Longe mihi nunc mirabilior uideris, ô Socrates, postquam loqui tecum coepisti, quam dum tacitus me sequebaris: quanquam etiam tunc aspectu talis maxime uidebare. utrum igitur ego hæc mente uersarem nec ne, ita ut uideatur pernouisti, ut si etiam negem, nihil tamen ulterius proficiam suadendo: esto. Verum si hæc ipsa maxime intendo, quonam modo per te consequar, nec sine te ista perficientur: potes ne dicere? SOC. Interrogas ne an prolixum sermonem incepturus sim, quales audire solitus es? Neque uero id mei moris est. Imò demonstrare tibi possum, ut arbitror, hæc ita se habere, modo in hoc uno duntaxat mihi obsequi uelis. ALC. Nisi durum obsequium est, uolo. SOC. Num difficile tibi uidetur ad interrogata respondere? ALC. Nequaquam. SOC. Responde igitur. ALC. Interroga. SOC. An te interrogarem tanquam ea quæ cogitare te dixi, deliberantem? ALC. Esto si placet, ut tandem quid feras, uideam. SOC. Age itaque, intendis enim, ut supra dixi, breui adire Atheniensem populum, aliqua de re moniturus. Si tibi igitur iam ad concionem ituro ego obuius, ô Alcibiades, dicam, postquam Athenienses de aliquo deliberare constituerunt, & tu deliberaturus surrexisti de eodem: utrum de ijs quæ tu melius quam illi calles? quid responderes ad hæc? ALC. Responderem sane de ijs quæ melius noui ego quam illi. SOC. Quæ igitur nosti, de ijs quoque es confultor bonus? ALC. Quid nisi? SOC. Nonne hæc sola cognoscis, quæ ab alijs didicisti, uel ipse per te inuenisti? ALC. Quæ enim alia? SOC. Est ne aliquid quod didiceris, uel inuenieris iam quondam quum inuenire uel discere nolles? Non est. SOC. Nunquid uoluisti unquam inquirere siue discere quæ te scire putabas? ALC. Nunquam. SOC. Quæ nunc scis, fuit quandoque tempus quando te ignorare putabas? ALC. Necesse est. SOC. At qui quæ didicisti, ferme & ipse cognoui: quod si quid me fugerit, dicas. Didicisti enim, ut memini, literas, citharam pulsare, palæstram: nam inflare tibias noluisti. Hæc sunt quorum tu scientiam habes: nisi quid clanculum forte didiceris, puto autem nec noctu, neque die exisse te domo nos latentem. ALC. Nullos præterquam horum trium præceptores audiui. SOC. An quoties Athenienses de literis consultabunt, quò pacto scribi debeant, ad consilium accedes? ALC. Non per Iouem. SOC. At quum de lyra pulsanda? ALC. Nullo modo. SOC. Neque de palæstris etiam in concione disceptare consueuerunt? ALC. Minime. SOC. Quando igitur, & qua de re consultabimus? non enim quum de ædificijs. ALC. Non certe. SOC. Ædificator enim melius quam tu consulat. ALC. Ita. SOC. Neque tamen quum de uaticinio disceptabunt. ALC. Nequaquam. SOC. Fatidicus enim hæc melius quam tu. ALC. Melius. SOC. Seu paruis, seu magnis, seu formosis, seu deformatis, uel nobilibus uel ignobilibus sit. ALC. Certe. SOC. Scientis enim est, non diuitis, de unoquoque consulere. ALC. Quid nisi? SOC. Atque ideo seu diues sit, siue pauper ille qui monet, nihil intererit apud Athenienses, quando deliberabunt qua ratione

À persona
dicentis

Diob. mo/
dis cogno/
scimus

ciues recte habeant, sed quærent duntaxat ut medicus sit consultor. ALC. Et merito. SOC. Quando igitur, & in qua causa idoneus consultor eris? ALC. Quando de negotijs eorum deliberabunt. SOC. An quum de re nauali quærent, quales oportet naues fabricare? ALC. Non, ô Socrates. SOC. Naues enim struere nescis. Est ne hæc causa, an aliud quiddam? ALC. Nil aliud. SOC. At uero de quibus eorum negotijs dicebas? ALC. Quum de bello, ô Socrates, uel pace, aut alio quopiam ciuitatis negotio. SOC. Num dicis quum disputabunt quibuscum pax retractanda sit, & aduersus quos bellum gerendum, & quo pacto? ALC. Profecto. SOC. Oportet autem quibus operaprecium est hæc indicare? ALC. His ipsis. SOC. Et tunc solum quando melius? ALC. Omnino. SOC. Atque tamdiu quamdiu præstat? ALC. Certe. SOC. Si ergo quærent Athenienses aduersus quos palæstra uel pugnis certandum sit, ecquid ipse melius quam gymnasii magister consuleres? ALC. Gymnasii magister melius. SOC. Potes dicere quonam respiciens ille admoneat quibuscum luctandum sit palæstra, uel non, & quando, & quo pacto? Sic dico, nonne cum ijs certandum, quibuscum operaprecium est? ALC. Vtique. SOC. Et quantum præstat. ALC. Et quantum præstat. SOC. Et tunc quum melius? ALC. Prorsus. SOC. Quinetiam cantorem oportet pulsare citharam, & saltare ad cantilenæ exemplar? ALC. Oportet. SOC. Nonne tunc quum est melius? ALC. Tunc certe. SOC. Et tantum quantum melius? ALC. Confiteor. SOC. Quid ergo postquam melius quiddam in utrisque dixisti, & in citharæ cantu, & in palæstra, quid uocas in recto ad cantum sono melius? Nam ego quidem in palæstragymnasticum uoco. Tu autem quid? ALC. Haud intelligo. SOC. Sed conare me imitari. Equidem melius ipsum uocare ego, id quod per omnia recte se habet. Recte uero se habet, quod secundum artem fit: nonne? ALC. Id ipsum. SOC. Nonne ars gymnastica? ALC. Quid nunc? SOC. Id sane quod melius in palæstra, uocauit gymnasticum. ALC. Vocasti quidem. SOC. An non recte? ALC. Mihi uidetur. SOC. Age igitur & tu, decet enim te quoque recte differere. Dic primum quæ ars est, ad quam pertinet recte canere, sonare, saltare. Vniuersa hæc ars quomodo nuncupatur: nondum potes exprimere? ALC. Nondum. SOC. Verum sic enitere, quænam huius artis dea? ALC. Musas ne ô Socrates, ais? SOC. Equidem. uide iam quodnam ab his cognomentum ars illa trahat? ALC. Musicam dicere uideris. SOC. Dico utique. Quid igitur est, quod secundum hanc recte fit: quem admodum modo in illa iam arte ego tibi, quod secundum artem recte fieret, gymnasticum uocauit. Tu quoque in hac eodem modo melius quid uocas, & quomodo fit? ALC. Musicum mihi uidetur, & musice. SOC. Bene dicis. age iam, bello melius & pace melius quid uocas: quemadmodum superius dixisti, in unoquoque quid melius esset, ostendisti: in hoc quidem quod musicum magis, in illo uero quod magis gymnasticum. Conare in ijs similiter quid melius pronunciare. ALC. Non habeo quid dicam. SOC. At uero turpe sit, si quis te de cibus afferentem, meliorem hunc illo esse, & quando, & quantus, mox si quis roget, quid melius ipsum ô Alcibiades, uocas: nihil habere quod respondeas, uidelicet quod salubrius, quamuis te medicum esse non profitearis: in illo uero cuius te peritum esse gloriaris, & tanquam eruditus consultum surgis, deesse quod respondeas interrogatus. Nonne inquam, turpe hoc est? ALC. Turpissimum. SOC. Considera itaque & conare nobis ostendere quorsum tendit melius in pace quibuscum oportet instituenda, & bello etiam contra quos oportet? ALC. Etsi quæro, nequeo tamen inuenire. SOC. Animaduertisti, quum bellum gerimus, quid sit quod accusamus, & quomodo id cuius gratia suscipitur bellum, uocemus? ALC. Animaduerti equidem ad arma nos prouocari, quum uel decepti, uel coacti, uel aliqua re priuati sumus. SOC. Age, dicas quo differt pati illa hoc uel illo modo? ALC. Quum dicis hoc uel illo modo, idem ne significas ac si diceres, iuste uel iniuste? SOC. Id ipsum. ALC. Omnino quidem & hoc totum differt. SOC. Aduersus quos ut bellum ineant Athenienses hortaberis? Aduersus iniurios ne an iustos? ALC. Durum est id quod interrogas: nam & si quis cogitet solum iustos etiam uiros opprimendos esse, non hoc tibi confiteretur. SOC. Non enim legitimum hoc ut uidetur. ALC. Minime. SOC. Neque bonum apparet. Hic igitur tu de iusto uerba facies. ALC. Necessè est. SOC. Aliud ne igitur, ut modo quærebam, in bello gerendo aut non, & quibuscum oportet

Melius uno
quoque stu-
dio, est
quod per
omnia re-
cte habet

non habet
vongos ab
tantum

oportet uel non, & quando oportet uel non, melius est quicquam quam id quod est iustum magis. ALC. Hoc melius uidetur. SOC. Vnum igitur, o amice Alcibiades, te praeterit quod hoc ignoras: uel si me in scio ad praepceptorem profectus es, unde dijudicare diceres quid iustius, & quid iniustius, age & mihi illum ostende, ut ei me discipulum atque hospitem facias. ALC. Mordes, o Socrates. SOC. Non per deum mihi & tibi amicum, quem iureiurando minime fallerem: sed si habes, dic quis est. ALC. Quid si non habeam: nonne putas aliter me iusta atque iniusta dignoscere posse? SOC. Immo si quidem inueneris. ALC. An non censes inuenisse me? SOC. Et maxime quidem, modo quasi ueneris. ALC. Deinde non credis me quasi uisere? SOC. Credo equidem, modo te ignorare putaueris. ALC. An fuit tempus, cum sic me non haberem? SOC. Bene dicis, sed potes assignare nobis id tempus, quando non rebaris te iustorum atque iniustorum cognitionem habere? Age anno superiori quasi uisisti haecine necne? & existimabas te scire necne? Ac uera responde, ne frustra disputatio instituat. ALC. Putabam scire. SOC. Tertio uero anno ante id tempus, & quarto, & quinto, nonne eodem pacto? ALC. Eodem. SOC. Atqui ante haec tempora eras puer, nunquid? ALC. Eram. SOC. Scio equidem te tunc nosse putauisse. ALC. Quomodo scis? SOC. Sapenumero te puerum audiui cum apud magistros, & alibi in calculorum iactu ceterisque puerilibus studiis exerceris, tanquam de iustis atque iniustis minime dubitantem: uerum audacter loquentem de quocunque puero sermo incidisset, quod malus et iniustus esset, & iniuste ageret. Num uera loquor? ALC. Quid me oportebat facere, cum quis iniuria me afficeret? SOC. Tu uero si ignorans esses, siue iniuria inferatur, siue non, tum quid te facere oporteat quaeras? ALC. Per Iouem non ignorabam ego, sed plane intelligebam iniuriam mihi fieri. SOC. Ergo putabas etiam dum esses puer, iusta & iniusta dignoscere. ALC. Et sciebam equidem. SOC. Quo in tempore inueneras? Non enim in illo cum te scire credebas. ALC. Nequaquam. SOC. Quando igitur haec ignorare putabas? Considera, non enim id tempus inuenies. ALC. Per Iouem, o Socrates, quod dicam non habeo. SOC. Non ergo per inuentionem ista cognoscis? ALC. Non uideor. SOC. Sed paulo ante neque per disciplinam etiam percepisse dicebas, quod si nec inuenisti neque didicisti, quoniam pacto, & unde tenes? ALC. Fortè haud recte respondi, cum scire me per inuentionem asserui. SOC. Id uero quo pacto habes? ALC. Didici ipse quoque, ut arbitrator, quemadmodum ceteri. SOC. Rursus in idem relabimur: dic mihi enim à quo didicisti. ALC. A uulgo. SOC. Non ad probatos refugis praepceptores, cum ad uulgus te refers. ALC. An non sufficiunt ad docendum etiam hi? SOC. Ne ea quidem quae talarem ludum attinent, aut non attinent: etsi uiltiora haec sunt, quam iusta. An non sic tu quoque putas? ALC. Puto. SOC. Ergo maiora docere possunt, uiltiora non possunt? ALC. Arbitror equidem. Enim uero multa docere possunt meliora ludu talari. SOC. Quanam ista? ALC. Ut est Graecè loqui. Ab ijs enim didici, nec praepceptorem ullum habui praeter istos, quos tu magistros haud satis probatos esse dicebas. SOC. O generose, huius quidem rei uulgares homines idonei praepceptores sunt, & merito in hac doctrina laudantur. ALC. Cur? SOC. Quoniam habent, quod bonos decet praepceptores habere. ALC. Quid hoc? SOC. Nonne scis oportere eos qui aliquid docturi sunt, prius quam doceant, intelligere? nunquid? ALC. Quid nisi? SOC. Et cum intelligant consentire sibi neque dissidere? ALC. Ira. SOC. In quibus uero dissentiant, ea scire illos dicemus? ALC. Minime. SOC. Horum ergo quomodo boni essent magistri? ALC. Nullo modo. SOC. Videtur ne tibi dissentire multitudo, si quando interrogetur quid lapis, & quid lignum? An non in idem feruntur omnes cum lignum uolunt aut lapidem capere? atque eodem pacto in cunctis huiusmodi? Intelligo enim ferme per Graecè scire, hoc te significasse, nonne? ALC. Significauit equidem. SOC. Atque idcirco in ijs nonne conueniunt, ut diximus, & priuatim & publice ciuitates inuicem, neque dubitant, haec quidem hoc, haec uero aliud quiddam uocantes? ALC. Non dubitant. SOC. Merito ergo istorum idonei praepceptores essent. ALC. Nempe. SOC. Itaque si quidem in his uellemus eruditum euadere, recte hunc in doctrinam multitudinis mitteremus. AL. Prorsus. SOC. Si autem nosse uellemus non

Dignoscit q
inuenit, in
uenit q qua
rit, quarit
qui putat se
ignorare

Quid oportet esse in bonis praepceptoribus

Qui doceri uelit linguam in multitudinem mittendus: linguam enim magister est populus

modo qui homines & qui equi sunt, uerumetiam qui ex illis maxime cursu ualeant, & qui non, nunquid uulgus erudire poterit? ALC. Nequaquam. SOC. Sufficiens hæc tibi coniectura erit, quod nec sciant uulgares omnes, neque apti horum præceptores sint, quoniam de ijs inter se nequaquam conueniunt. ALC. Videtur. SOC. Sinosse cupiam non tantum qui sint homines, sed qui ualeant, qui ægrotent, nunquid multitudo docebit? ALC. Non. SOC. Multitudinem hæc docere non posse facile aduerteris, si discordes opiniones consideraueris AL. Sanè. SOC. De iustis autem hominibus atq; rebus multitudo secum ipsa sibi consentit? AL. Minime per Iouem, o Socrates. SOC. At in ijs magnopere discrepat? ALC. Summopere. SOC. Arbitror nec uidisse te unquam, nec audisse homines de sanis & ægrotis inter se adeo dissentire, ut ob ista bellum gererent, seq; inuicem interimerent. AL. Nunquam. SOC. Cæterum de iustis atq; iniustis quam acriter dissentiant, & si ipse, ut arbitror, nō uidisti, audisti tamē cum ex alijs multis, tum etiam ex Homero, nam Odysseam atq; Iliada audiuisti. AL. Omnino o Socrates. SOC. Nonne igitur hæc omnia poemata sunt de iusti atq; iniusti discrimine? ALC. Sunt. SOC. Pugnaq; & interitus ob eandem profecto dissensionem inter Achiuos Troianōsue fuerūt, eademq; ratione inter procos Penelopes & Vlixem. ALC. Vera refers. SOC. Reorq; & inter Athenienses, Lacedæmonas, atque Bœotios, qui prius in Tanagra, deinde in Coronā perierunt, ubi etiam pater tuus Clinias oppetit, nulla alia de re quam de iusti iniustitue differentia pugnam illam acerbissimam extitisse. ALC. Vera loqueris. SOC. Eos itaq; dicemus illa sciuisse de quibus tam acriter concertarunt, ut de iusto & iniusto altercantes omnia extrema subirent? ALC. Non uidetur. SOC. Ergo ad eos præceptores te refers, quos ipsemet ignorare consentis? AL. Videor. SOC. Quonam pacto conueniens est te iusta & iniusta cognoscere in quibus sic aberras, nec didicisse ab aliquo uideris, neq; per te etiam inuenisse? ALC. Ex ijs quæ tu dicis, non est consentaneum. SOC. Vides iterum Alcibiades hoc te non recte dixisse? ALC. Quid? SOC. Quod me aiebas hæc dicere. ALC. Quid? non tu dicis me iusti & iniusti ignarum esse? SOC. Nequaquam. ALC. Ego ne igitur? SOC. Tu inquam. ALC. Quonam modo? SOC. Sic intelliges, si te interrogem utrum unum aut duo plura sint, respondebis ne duo? ALC. Duo. SOC. Quanto? AL. Vno. SOC. Vter igitur nostrum est, qui dicit duo uno plura quam unum? AL. Ego. SOC. Ego igitur interrogabam, tu respondebas? ALC. Ita. SOC. De ijs ergo uter nostrum dicere uidetur? num ego interrogans, an tu respondens? ALC. Ego. SOC. Quid autem si quæram quot sunt in Socrate literæ, tu uero respondeas, uter nostrum erit qui dicet? AL. Ego. SOC. Age dic uno uerbo, quoties interrogatio fit atq; responsio, uter est qui dicit? interrogans ne an respondens? AL. Respondens, mihi uidetur, o Socrates. SOC. Ego in superioribus semper interrogauī. ALC. Semper. SOC. Tu uero respondisti? ALC. Respondi. SOC. Quæ igitur dicta sunt hæc uter nostrum dixit? ALC. Ex ijs quæ concessa sunt, ego dixisse uideor. SOC. Nonne dictum est, quod Alcibiades pulcher Clinia filius iustorum atque iniustorum inscius, se scire putabat, eratq; concionem Atheniensium aggressurus, ea consulturus quæ nesciret? Sunt hæc uera? ALC. Sunt. SOC. Euripidis illud nunc nobis o Alcibiades occurrit. Abs te quippe ista uideris audisse, non à me. Neque ego hæc, sed tu dixisti: me autem frustra accusas. ALC. Et profecto bene dicis. SOC. Furiosum enim quiddam aggredi, o uir optime, statuisti, docturus illa quæ nescias, neque discere cures. ALC. Reor o Socrates, Athenienses & alios Græcos raro quænam iustiora, quæ uel iniustiora sint, quærere. talia enim putant esse perspicua. his igitur omisissis, quæ conducant agentibus inquirunt. Neque enim eadem esse iusta & utilia puto, quin multis iniuste agentibus iniustitia profuit: alios contra iuste agentes nil ipsa iustitia iuuat. SOC. Quid igitur si uel maxime diuersa, iusta & utilia sunt, an tu rursus scire te putas quæ utilia sint hominibus, & quam ob causam? ALC. Et quid prohibet Socrates? nisi rursus exquiras à quo didicerim, aut quomodo ipse inuenerim. SOC. Vide quid agas, quod non recte dicis, cū possit id ostendi per eandem rationem qua superiora, ipse tamen noua quædam existimes audienda, nouasque demonstrationes in medium adducendas: quasi priores sint instar apparatus atque uestium quibus in scena utuntur contritæ, quibus quidem tu non amplius induaris

induaris, nisi quis aliud quiddam purum immaculatūq; afferat. Ego autem missa faciens sermonis tui praeludia, nihilominus interrogabo, unde utilia hec esse didiceris, & quis magister fuerit, & reliqua cuncta quae prius, una interrogatione requirā. Veruntamen eodem, ut arbitror, reuolueris, neq; ostendere poteris utilia, disciplinā ne an inuentione cognoueris. Quando uero adeo delicatus es, ut non libenter sermonem eundem gustaturus uideare: hoc quidem mitto, noris ne an non, quid utile, quidue inutile Atheniensibus sit. Vnū autem eadem sint iusta & utilia, an diuersa, cur non demonstras, aut ipse me interrogans, ut ego te, aut, si ita placet, oratione perpetua utens? AL. Haud scio, o Socrates, an aduersus te disputare ualeam, necne. SOC. At o bone uir, concionem me in praesentia, populūne esse puta: nonne illic te unicuiq; persuadere oportebit? AL. Oportebit. SOC. Nonne eiusdem est posse & uni seorsum aliquid, & multis simul, ea quae nouit, demonstrare? Sicut grammaticus unum pariter in literis ac multos erudit. AL. Est. SOC. Et in numeris eodem modo quis poterit uni ac multis ostendere? AL. Certe. SOC. Hic autem est arithmeticus. AL. Est. SOC. Et tu ergo quae pluribus eadem uni persuadere potes. AL. Consentaneum est. SOC. Sunt autem haec uidelicet quae cognoscis. AL. Profecto. SOC. Hoc uero duntaxat differt rhetor qui apud populum loquit, ab eo qui in huiusmodi congressu: quod ille simul uniuersis, hic seorsum singulis persuadet. AL. Videtur. SOC. Age cum eiusdem esse appareat multis atq; uni ostendere, meditare nunc coram me atq; enitere, ut ostendas mihi quod iustum est, aliquando non prodesse. AL. Contumeliosus es o Socrates. SOC. Nunc per contumeliam demonstraturus sum tibi contraria eorum quae tu mihi non uis. AL. Dic. SOC. Responde modo interroganti. AL. Minime, sed tu ipse dicas. SOC. Nonne uis quam maxime persuaderi? AL. Prorsus. SOC. Si dixeris haec ita se habere, an non eris maxime persuasus? AL. Mihi quidem uidetur. SOC. Responde igitur: nam nisi a teipso audieris iusta omnia utilia esse, alteri dicenti ne credas. AL. Non credam: sed iam respondendum est: nihil enim periculi esse existimo. SOC. Vates profecto es, uerum dic. Iustorum alia conferre asseris: quaedam minime? AL. Assero. SOC. Quid autem horum partim esse pulchra, partim contra? AL. Quomodo hoc interrogas? SOC. Vtrum quispiam tibi aliquando uisus sit turpia quidem facere, sed tamen iusta? AL. Mihi nunq;. SOC. Omnia itaq; iusta etiam pulchra. AL. Ita. SOC. Rursus, pulchra utrum omnia bona, an partim bona, partim mala? AL. Arbitror equidem o Socrates, nonnulla ex pulchris mala esse. SOC. Et turpia quaedam bona? AL. Certe. SOC. Nunquid tale quiddam dicis, perinde ac si nonnulli dum in praelio amico uel propinquo cuidam opem ferre uellent, uulnerati perierint: qui uero auxilium cum debuissent, non tulerunt, incolumes discesserint? AL. Et maxime quidem. SOC. Nonne auxilium huiusmodi pulchrum appellas, ubi quis seruare conatur quos oportebat? eaq; fortitudo est? ALCIB. Profecto. SOC. Malum uero uocas ob interitus ac uulnera, nunquid? AC. Voco. SOC. An non est aliud fortitudo, aliud mors. AL. Aliud. SOC. Non ergo secundum idem pulchrum simul ac malum est, amicis opem ferre. AL. Non uidetur. SOC. Vide itaq; utrum qua ratione pulchrum, etiam bonum sit: quemadmodum in ijs. Quia enim forte, concedis pulchrum esse auxilium ferre. Ipsa autem fortitudo bonum ne an malum? Sic uero considera: utra eligeres adesse tibi, bona an mala? AL. Bona. SOC. Nonne maxima bona maxime optares? AL. Maxime. SOC. Ac minime omnium his priuari uelles? AL. Quid ni? SOC. Quid de fortitudine dicis? quanto illam precio commutares? AL. Ne uiuere quidem uellem, si timidus essem. SOC. Extremum ne malum tibi uidetur esse timiditas? AL. Mihi uero. SOC. Aequae ac mori, ut apparet. AL. Aequae. SOC. Morti atq; timiditati uita & fortitudo contraria sunt? AL. Sunt. SOC. Et haec quidem maxime optares adesse tibi: illa minime? AL. Certe. SOC. An non ex eo quod haec optima, illa pessima esse censes? AL. Prorsus. SOC. Igitur auxilium ferre amicis in praelio, pulchrum quidem uocabas secundum boni, id est, fortitudinis actionem. AL. Videor sane. SOC. Secundum uero actionem mali, id est, mortis, malum. AL. Mihi quidem uidetur. SOC. An non congruum est, sic unamquamq; actionem denominare? si enim eam prout malum fert, malam appellas: contra, prout fert bonum, bonam uocare decet? ALCIB. Videtur. SOC. CRAT. Nonne etiam qua bonum, pulchrum: qua malum, turpe? AL. Maxime. SOC. Cum ergo dicis auxiliū ferre bello, pulchrum esse, sed malum: perinde est ac dicas, ipsum bonum

Qua quid bonū, hac pulchrum: qua malū, hac turpe

bonum quidē malum tamen. AL. Vera mihi dicere uideris ô Socrates. S O C. Nihil igitur pulchrum quatenus pulchrum malum est, neq̄ turpe quicquā quatenus turpe bonū. AL. Non uidetur. S O C. Præterea hunc in modū contemplare, quisquis pulchre agit, nōne bene agit? AL. Vtiq̄. S O C. Bene autem agētes, nōne felices? AL. Quid nī? S O C. An non felices propter bonorum possessionem? AL. Et maxime. S O C. Acquirunt autē hac ex eo quod pulchre ac bene agunt? AL. Certe. S O C. Igitur bene agere bonum. AL. Quid nī? S O C. Nōne pulchrum actio bona? AL. Certe. S O C. Idem itaq̄ rursus apparet nobis pulchrum ac bonum. AL. Apparet. S O C. Quicquid igitur inueniemus pulchrum esse, idem quoq̄ bonum existere hac ratione reperiemus. AL. Necessē est. S O C. Bona autem conferunt necne? AL. Conferunt. S O C. Meministi quid supra de iustis cōfessi simus? AL. Reor iusta agentes necessarium esse pulchra facere. S O C. Pulchra uero agentes, nonne etiam bona? AL. Ita. S O C. Et bona prodesse? AL. Penitus. S O C. Iusta igitur ô Alcibiades, utilia sunt. AL. Videtur. S O C. Hæc nonne ipse dixisti, ego autem interrogauī? AL. Apparet. S O C. Si quis igitur surgat Atheniensibus uel Peparethijs consulturus putans iusta se & iniusta dignoscere, dicatq̄ scire se iusta interdum esse mala, nōne ipsum irrideres, cum tu asseras eadem iusta & utilia esse? AL. Per deos, ô Socrates, quid dicam nescio, sed absurdo quodam modo habere me uideor. Nam & alia uidentur mihi interrogāte te, & nūc alia. S O C. Ignoras ô amice, quamnam hæc affectio sit? AL. C. Ignoro. S O C. Si quis te interrogasset duos ne an tres oculos habeas, manusue duas an quatuor, aut aliud quiddam huiusmodi, putas illi te nunc hoc nunc illud, an idem semper responsurū fuisse? AL. Et si de me ipso iam uereor, puto tamen eadem responsurū. S O C. An non huius causa est, quia cognoscis? AL. Arbitror. S O C. De quibus igitur inuitus contraria respondes, constat illa te ignorare. AL. Consentaneum est. S O C. Nōne circa iusta & iniusta, pulchra & turpia, bona & mala, utilia & inutilia respondendo te errasse fateris? deinde nōne manifestum est, ex eo errauisse, quod ignoraueris? AL. Videtur. S O C. Nū ita se res habet, ut si quis ignoret, illius animum circa id errare necesse sit? AL. Quid nī? S O C. Scis ne quo pacto in cœlum ascendas? AL. Minime per Iouem. S O C. Aberrat circa hæc opinio tua? AL. Non certe. S O C. Scis autem huius causam? an me dicere mauis? AL. Dic. S O C. Quoniam cum nescias, non putas te scire. AL. Quomodo rursus id ais? S O C. Cogita tu quoq̄ mecum quæ nescis, cognoscisq̄ te ea nescire, num in illis laberis, quemadmodū de parandis obsonijs nosti sanē quod nescis? AL. Penitus. S O C. Vtrum circa hæc opinaris quomodo parare cōueniat, atq̄ erras? an potius scienti concedis? AL. Hoc pacto. S O C. Quid si nauigares, nū quid opinareris gubernaculum nunc ad interiora, nunc ad exteriora flectēdum, ac nescius errares, an potius gubernatori cōcedens, quietem ageres? AL. Gubernatori. S O C. Non igitur erras in ijs quæ nescis, si nescire te noueris. AL. Non uidetur. S O C. Cernis errores in actionibus esse ob hanc ignorantiam, quod qui nescit scire se putat? AL. Quo pacto id ais? S O C. Tunc agere aggredimur, cum nosse putamus quod agimus. AL. Ita est. S O C. Contrā, qui ignorantia suæ conscij sibi sunt, alijs se committunt. AL. Quid nī? S O C. Quapropter ex ignorantibus hi soli sine culpa uitam agunt, ex eo quod aliorum curæ se credunt. AL. Profecto. S O C. Quinam peccant? non enim scientes. AL. Non certe. S O C. Postquam neq̄ scientes, neque ex ignorantibus ij qui ignorantia suæ conscij sibi sunt errant, quinam alij restent, quā ij qui cum nesciant, scire se putant? AL. Soli. S O C. Hæc igitur ignorantia malorum causa est, & uituperanda inscitia. AL. Nempe. S O C. Et quando circa maxima est, tunc deterrima atq̄ turpissima. AL. Maxime. S O C. Num habes quicquam maius quā iustum, bonum, utile? AL. Nequaquam. S O C. Nōne circa hæc errasse te asseris? AL. Assero. S O C. Quod si erras, nonne ex superioribus perspicuum est, quod non modo in maximis rebus inscius es, uerumetiam cum sis ignarus scire te putas? AL. Videor. S O C. Papē, ô Alcibiades, quo pressus es morbo? hunc equidem nominare horresco. Verū tamen cum soli simus, dicendum est: In turpissima namq̄ inscitia optime uir uersaris, id quod ipse oratione tua satis declaras: qui prius te ad ciuilia confers, q̄ sis gubernandi peritus. Neq̄ te solum morbus hic tenuit, uerumetiam omnes qui hanc Rempub. administrarunt, præter admodum paucos, ac fortasse præter tutorē tuum Periclem. AL. Fertur ô Socrates, non casu quodā sapiens euasisse Pericles, sed multis ac sapiētibus uiris familiariter usus cum sit, Pythoclidis in prime & Anaxagora, etiam nūc

etiam

Felices ob
bonorum
possessionē

Ignorantia
causa est re-
spōdēdi ua-
ria & nō ea-
dem

etiam tam grandis natu, sapientia gratia Damone utitur. SOC. Num quem uidisti sapientem, qui in ea re in qua ipse sapit, alium sapientem efficere non posset: ueluti qui te in literis erudiuit, ipse quidem erat sapiens, teq; pariter reddidit sapientem: & eodem pacto quemuis alium poterat. AL. Profecto. SOC. Et tu quoq; eruditus ab illo, alium instruere poteris. AL. Potero. SOC. Similiter citharædus & magister gymnasii. AL. Penitus. SOC. Optima igitur hæc coniectura est, quosdam esse, qui cum ipsi sciant, ostendere quos docuerunt possunt. AL. Mihi quidem uidetur. SOC. Habes quem dicere possis à Pericle sapientem factum à filijs incipiens? AL. Quid si Periclis filij stolidi sunt? SOC. At uero fratrem tuum Cliniam? AL. Quid Cliniam in medium adducis hominem insanum? SOC. Postquam Clinias quidem turit, filij uero Periclis stolidi nati sunt, tibi quam causam adscribemus, propter quam te cum talis sis, negligat? AL. Ego ipse ut arbitror, in culpa sum, cum illi mentem non adhibuerim. SOC. Verum ex Atheniensibus hospitiibusq; cæteris, dic quem uel seruum, uel liberum sapienterem sua consuetudine fecerit, sicuti ego tibi ostendere possum propter Xenonis familiaritatem Pythodorum Isolochi & Calliæ Calliadæ filios factos esse dignos sapientesq; uiros, quorum uterq; centum minas Xenoni tradidit. AL. Per louem non habeo quem dicam. SOC. Esto. Quid ergo te de teipso cogitas? num qualis nunc es, maturescis, an aliquid conari potius? AL. Communi consilio opus est ô Socrates. Etenim tua dicta intelligo, eisq; assentior. Nam qui remp. administrat, præter admodum paucos, ineruditi mihi quoq; uident. SOC. Quid tû? AL. Si periti essent, oporteret eum qui cum illis decertaturus est, postquam eandem artem didicisset, ac seipsum exer cuisset, tunc demû tâquam ad athletas ire. nunc aut postquam & isti imperiti ad rep. accesserunt, quid exercitatione opus est mihi? quid disciplina studio? Noui enim quod naturæ dotibus longe hos superabo. SOC. Papæ, quidnam optime uir dixisti? quàm indignum indole tua, ac reliquis istis tuis dotibus. AL. Quorsum hæc ô Socrates? SOC. Dole enim mihi tum propter te, tum ob mutuam nostram beneuolentiam. AL. Quidnam? SOC. Quod putaueris aduersus homines qui hic sunt, tibi certamen fore. AL. Aduersus quos igitur? SOC. Decet ne ut id quærat uir qui tanti se facit? AL. Quid ais? nonne aduersus istos mihi certamen? SOC. Si pugnaturam triremem gubernare statuas, satis ne tibi putes, tuis te connautis gubernando præstare? an cum hoc ita esse oportere intelligas, in strennuos aduersarios potius, non ut nunc facis, in propugnatores tuos respicis, quibus te tantum oportet excellere, non qui contra illos quidem pugnandum existimes, sed parui potius pendens, ceu ministris aduersus hostes uti, si quidem reuera egregium aliquod facinus edere uelis te ac rep. tua dignum? AL. At id quidem cogito. SOC. An decet igitur ut satis putes si tuorum militum præstantissimus tuus, non autem respicias ad hostium duces, qua ratione illis potius excellas, in hos intentus semper, & contra eos te muniens? AL. Quos dicis ô Socrates? SOC. Nostin urbem nostram cum Lacedæmonijs, ac magno Persarum rege undiq; bellum gerere? AL. Vera dicis. SOC. Nonne cum in animo sit huius ciuitatis dux fieri, recte facias, si putes aduersus Lacedæmoniorum Persarumq; Reges certamen te subiturum? AL. Vera dicere uideris. SOC. Non ô bone uir, sed in Midiam coturnicum nutritorem te decet intentum esse, & alios huiusmodi, qui cum nondum capillos, quos serui alebant, animo (quemadmodum mulierculæ uulgo dicunt) præ imperitiâ abraferint, rempublicam tamen tractare aggrediuntur, adhuc barbariem redolentes: atq; ita affecti prodeunt adulaturi ciuitati, non autem imperaturi. In istos inquam intuentem te num de teipso securum esse decet, neq; discere quæcunq; ad eruditionem pertinent, cum sis tantum certamen aditurus, neq; in quibus oportet exerceri, & quæ sunt præparanda parare, ut ita institutus ciuilem tandem administrationem capessas. AL. O Socrates uera mihi dicere uideris. Arbitror enim Lacedæmoniorum duces regemq; Persarum nihilo ab alijs discrepare. SOC. At ô uir optime animaduerte quæso, qualis hæc sit opinio tua. AL. Qua in re? SOC. Num te existimas diligentius teipsum curaturum si illos tanquam potentissimos esse credens, formides, an si minime eos timeas? AL. Si potentes illos existimauero. SOC. An censes curam quam tu te de te habes, alicubi tibi posse nocere? AL. Nullo modo: ut contra maxime prodesse. SOC. Vnum quidem hoc in primis tantum malum ista tua opinio habet. AL. Vera dicis, SOC. Secundum uero, quod falsa sit, quod ita tibi probabile efficitur.

Optima cō
iectura est
scientis

Parœmia

AL

Cōsentaneū *AL.* Quomodo *SOC.* Vtrum consentaneum est, meliores esse naturas nobili in genere
 est in genere quā ignobili? *AL.* Manifestum quod in nobili. *SOC.* Nōne bene nati, si bene etiam e-
 nobili quā ducantur, ita demum ad uirtutem perueniunt? *AL.* Necesse est. *SOC.* Consideremus itaq;
 ignobili in- illis nostra comparantes primum quidem utrum Lacedæmoniorum Persarumq; reges
 genia melio ignobiliori quā nos genere orti uideātur. An ignoramus illos quidem ab Hercule, hos
 ra inesse autem ab Achemene genus ducere? Herculis autem & Achemenis origo ad Persem Io-
 uis filium refertur. *AL.* Et nostrum quidem ō Socrates in Euryfacem, Euryfacis in Iouē.
SOC. Atqui nostrum ō generose Alcibiades in Dædalum etiam. Dædalus autem in Vul-
 canum Iouis filium. Verum istorum maiores ab ijs incipientes reges sunt ex regibus usq;
 ad Iouem. Illi quidem Argiuorum & Sparta. Hi uero Persidis semper, saepe etiam ut &
 nunc Asia. Nos autem superioresq; nostri priuati. Quod si te oporteret progenitores ac
 patriam Euryfacis ostendere Salaminam, uel Aeaci etiam prioris Aeginam Artaxerxi
 Xerxis filio, quo te risu exceptum iri putas? Sed uide ne & generis dignitate & educatio-
 ne præterea, illis inferiores simus. Nunquid audisti quanta sit Lacedæmoniorum regum
 dignitas? quorum uxores publice obseruantur ab Ephoris, ut quoad fieri potest, rex non
 ex alio quā Heraclidarum genere latenter oriatur. Persarum uero rex adeo excellit, ut
 nemo suspicetur regem ex alio quā ex ipso genitum esse: quamobrem regis uxor non
 ab alio quā metu custoditur. Postquam uero natus est primogenitus qui succedit in re-
 gno, primo quidem eum diem omnes qui sub regno sunt celebrant, atq; ita in posterum
 quotannis natalem regis diem sacris ac festis omnis Asia colit. Cum uero apud nos quis
 nascitur, ne uicini quidem, ut ait Comædus, sentiunt ō Alcibiades. Deinceps nutritur
 puer, non à muliere nutrice parum honorifica, uerum ab Eunuchis, qui reliquorū circa
 regē optimi uideantur, quibus & alia quæ spectant ad curam pueri demandantur, ac præ-
 cipue ut natum quam pulcherrimum reddant, componentes membra eius atq; dirigen-
 tes. Atq; hæc facientes magno in honore habentur. Cum autem pueri septimum ætatis
 annum impleuerunt, ad equestris artis magistrōs proficiscuntur, deinde in uenationem
 tendunt. Anno uero quartodecimo puerum suscipiunt hi, quos regios pædagogos ap-
 pellant. Sunt ij profecto ex omnibus Persis ea ætate electi præcipuiq; quatuor, sapiētissi-
 mus, iustissimus, temperatissimus, atq; fortissimus aliquis uir. Quorum primus magicam
 Zoroastri Oromansii filij docet: est autem illa deorum cultus: atq; idem tradit instituta
 regia. Secundus admonet, ut in omni uita sit uerax. Tertius ne ulla cupiditate superetur,
 ut liber uiuere consuescat, ac reuera rex, imperans ijs ante omnia quæ in ipso sunt, nec ul-
 li seruus. Quartus deniq; impauidum illum & intrepidum reddit, nequando quippiam
 metuens seruus fiat. Tibi autem ō Alcibiades Pericles adiunxit pædagogum Zopyrum
 Thracem omnium seruorum suorum præ senio inutilissimum. Narrarem præterea tibi reli-
 quam educationem, & disciplinam aduersariorum tuorum, nisi longum sit. Iam uero sa-
 tis hæc clara sunt ad cætera quæ hinc sequuntur ostendenda. Tuæ uero aliorumue Athe-
 niensium generationis, educationis & disciplinæ nulli, ut ita dicam, propinquorum cura
 est, nisi forte amatores id curent. Iam uero diuitias, uoluptates, uestium luxuriosum or-
 natum, unguentorum odores, ministrorum sequentium turbam, reliquamq; Persarū mol-
 litiem, si considerare uoles, pudebit te tui, ubi intelliges quantum ab illis relinquere.
 Contra si considerare Lacedæmoniorum temperantiam, modestiam, facilitatem, mansue-
 tudinem, magnanimitatem, moderationem, compositionem, fortitudinem, cōstantiam,
 tolerantiam, uictoriæ cupiditatem, & amorem gloriæ uelis, puerum te ijs omnibus in re-
 bus iudicabis. Si quid prorsus opulentiæ tribuis, & hic aliquis esse putas, neq; hæc à nobis
 silentio prætereantur, Modo sentias ubinam sis, & Lacedæmoniorum diuitias intuearis,
 cognosces profecto nos abs illis longe admodum superari. Quicquid enim aut sui agri,
 aut Messaniensis possident, nemo utiq; dubitet, quin amplitudine & ubertate ac seruorū
 tam aliorum quā Elotorum frequentia, & equorum præterea, aliorumq; pecorum quæ
 fert Messania copia nostros superet. Cæterum hæc omnia in præsentia omitto. Auri uero
 & argenti apud Lacedæmonios copia tanta, quantam ne uniuersa quidem reliqua Græ-
 cia possidet. Multa enim iam secula infertur quidem illuc ex uniuersa Græcia, sæpe etiam
 ex Barbaria, effertur autem nusquam. Sed reuera quemadmodum apud Aesopum uul-
 pes leoni dixit de ferarum uestigijs, sic & nummorum uestigia ingredientium Lacedæ-
 monem

Cōsentaneū
 est in genere
 nobili quā
 ignobili in-
 genia melio-
 ra inesse

Persarum
 regum edu-
 catio

Magica Zo-
 roastri deo-
 rum cultus
 est

Lacedæmo-
 niorum lau-
 des

dæmonem trita quidem in puluere uidentur, egredientium uero nusquam apparent. Unde coniectare licet Lacedæmonios auri atq; argenti Græcorum omnium esse ditissimos. Quin etiam rex illorum pecuniosissimus est. Ex ijs enim maxima pars ad ipsum peruenit. Tributum præterea regi pergrande impenditur. Et res quidem Lacedæmoniorum quo ad reliquos Græcos amplæ: quo ad uero Persas regesq; Persarum, angustæ. Retulit quippe nobis uir quidam grauis, unus eorum qui ad Persarum regem profecti erant: se quãdoq; integrum penè diem, latam ac fertilem peragrassè prouinciam, quã incolæ uxoris regis zonam appellarent: esse quoq; aliam nomine Calyptrã, atq; ita multas alias regiones pulchras ac fertiles ad ornatum reginæ solius pertinere, nominaq; singulis locis à singulis ornamentis imposita esse. Quamobrem opinor si quis Amistridi Xerxis quidem uxori, regis autem matri dicat, Dinomaches filiũ in animo habere cum ipsius filio pugnare, cum Dinomachæ ornatus quinquaginta fortasse sit minarum, filio uero agri plethra in Erchia sis minus quàm trecenta, eam admiraturam qua re fretus Alcibiades audeat cū Artaxerxe pugnare. Reorq; illam arbitratũ hunc uirum in nulla alia re nisi diligentia sapietiaq; confisum id aggredi: hæc quippe sola apud Græcos æstimatione digna esse. Quod si intel ligat alicunde, Alcibiadem istum certamẽ tantum inire, primo quidem nondũ uiginti an nos prorsus natum, deinde omnino indoctum, nec amico suo obediẽtem, monenti prius discat exerceatq; quàm tantum regem inuadat, arbitror illam admiratione concitam in terrogaturam quidnã sit quo adolescens iste confidat. Cui si responderemus, pulchritudine, proceritate, nobilitate, diuitijs, animo te fidere, nos ó Alcibiades insanire putaret arbitror, hæc apud suos omnia potiora sciens. Eodemq; modo Lampidonem Leotychidæ filiam, Archidami uero uxorem, Agidis autẽ matrem, qui omnes reges extirere, miraturam cum norit qualia circa se sunt, te tam male instructum filio suo non dubitare bellum mouere. At qui nõne turpe uidetur, si hostium mulieres rectius iudicent quàm nosmet ipsi, quemadmodum contra illos accingi debeamus. Cæterum ó beate mihi parens, & illi quod in Delphis est, epigrammati obtemperans, nosce te ipsum: quoniam ij sunt aduersarij nostri, non quos ipse rebaris, quos quidem nulla re alia, nisi industria et arte superare licet. Quibus profecto si inferior fueris, gloria quoq; apud Græcos & Barbaros tibi deerit: quam sic ardentè uideris appetere, ut nemo unquam aliquid ardentius concupiuerit.

AL. Quam igitur curam adhibendam censes ó Socrates? An potes ostendere? Mihi enim supra quàm dici possit, uera dixisse uideris, SOC. Possum quidem, uerum communi consilio opus est, qua ratione quàm optimi efficiamur. Ego enim non te tantum, uerũ etiam me ipsum disciplina indigere dico. Nam unum solum est, quo à te differo. ALCIB. Quid? SOC. Curator meus melior est & sapientior quàm tuus Pericles. AL. Quis hic ó Socrates? SOC. Deus ó Alcibiades, qui me uetuit ante hunc diem tecum disserere, cui credens, assero te per nullum alium quàm per me claritatem consecuturum. AL. Iocaris ó Socrates. SOC. Forsitan, uera tamen loquor, quod uterq; curatione indigemus, imò homines uniuersi, cæterum nos quamplurimum. AL. Quod quidem ego indigeam, haudquaquam falleris. SOC. Neq; etiam quod ego ipse. AL. Quid igitur agendum? SOC. Nec hasitandum, neq; etiam mollitiæ indulgendũ est ó amice. AL. Non decet ó Socrates. SOC. Non certe, sed in cõmune considerandum. Verum dic mihi, an optimi esse uolumus? AL. Certe. SOC. In qua facultate? AL. Qua uidelicet uiri boni. SOC. Quanam in re boni? AL. In rebus agendis. SOC. In quibus? num in re equestri? AL. Non. SOC. Ad equites enim iremus. AL. Profecto. SOC. Nunquid in nauis gubernatione dicebas? AL. Nequaquam. SOC. Ad nautas enim iremus. AL. Irems. SOC. In quo ergo negotio, & quorum hominum officio? AL. In ijs quæ clari boniq; Atheniensium uiri agunt. SOC. Claros ac bonos, prudentes ne an imprudentes appellas? AL. Prudentes. SOC. In quo unusquisq; prudens, in eodem bonus? AL. Certe. SOC. Imprudens autem malus? AL. Malus. SOC. Calceorum futor prudens ad calceorum opus? AL. Prorsus. SOC. Bonus ergo ad hæc? AL. Bonus. SOC. Quid uero uestibus cõficiendis, nõne cerdo hic imprudens? AL. Ita. SOC. Malus ergo ad hæc? AL. Ita. SOC. Idem itaq; secũdum hanc rationem etiam bonus atq; malus erit. AL. Videtur. SOC. An dicis uiros bonos malos etiam esse? RL. Nequaquam. SOC. Quos tandem bonos uocas? AL. Eos qui in ciuitate præesse possunt. SOC. Non tamen equis? AL. Non certe. SOC. At hominibus? AL. Hominibus.

Prouinciæ
appellatæ
ab orna-
mentis re-
gnae

In quo quis
quam pru-
dēs, in eodẽ
bonus

SOC. Num hominibus ægrotantibus? AL. Non. SOC. An forte nauigantibus? AL. Non
 ijs dico. SOC. Metentibus ne? AL. Neq; his. SOC. Aliquid ne uel nihil facientibus? AL.
 Facientibus. SOC. Quid tandem facientibus? id mihi declara. AL. Commercia, inquam
 agitantibus, atq; mutua opera utentibus. SOC. Nunquid imperare eos dicis hominibus,
 qui hominibus utuntur? AL. Aio. SOC. An gubernatoribus qui remigibus utuntur?
 AL. Non. SOC. Hæc enim gubernatoriæ facultatis uirtus est. AL. Est. SOC. Fortasse im-
 perare dicebas tibicinibus, qui canentibus præfunt, choreisq; utuntur. ALCIB. Neq; his.
 SOC. Hoc namq; ad facultatem chori magistræ pertinet. AL. Omnino. SOC. Quid de-
 nique uocas imperare posse hominibus, qui utuntur hominibus? AL. Præesse hominibus
 cõmunicantibus inuicem in Reipub. administratione, atq; commercijs. SOC. Quanam
 hæc ars est? quemadmodum si te iterum rogem, quæ facultas efficit ut præesse nauigãdo
 cõmunicantibus sciamus? AL. Gubernatoriæ. SOC. Cõmunicantibus autem in can-
 tu, ut paulo ante dicebatur, quæ scientia præesse docet? AL. Quam tu nuper aiebas, cho-
 ri disciplina. SOC. In repub. uero cõmunicantibus, quam scientiam uocas? AL. Bonum
 consiliũm ò Socrates. SOC. Num tibi uidetur gubernatorũ ars carere consilio? AL. Mi-
 nime. SOC. Est ipsa quoq; bonum consiliũm. AL. Mihi sanè uidetur. SOC. Ad nauigan-
 tium salutem. AL. Recte loqueris. SOC. Quod uero bonum consiliũm uocas, quo spe-
 ctat? AL. Ad meliorem ciuitatis institutionem salutemq;. SOC. Quanam re præfente uel
 absente melius disponitur atq; seruatur? Ceu si ipse me roges, quo præfente, aut absente
 bene se habent corpora: responderem utiq; sanitate præfente, morbo uero remoto. Idem
 & tu existimas? AL. Idem. SOC. Quod si idem quæras de oculis, eadẽ ratione responde-
 bo, pulsa cæcitate, adhibito uisu. Et aures curari fugata surditate, admoto uero auditu.
 AL. Recte. SOC. Ciuitas autem quo remoto, quõue adhibito melior fit, ac melius insti-
 tuitur? AL. Mihi uidetur ò Socrates: quando amicitia est inter ciues: odia uero & feditio-
 nes absunt. SOC. Amicitiam uocas consensionem an diffensionem? AL. Consensionem.
 SOC. Per quam artem ciuitates circa numeros consentiunt? AL. Per arithmeticam. SOC.
 Priuati uero, an non propter eandem? AL. Nempe. SOC. Et unusquisq; secum ipse? AL.
 Certe. SOC. Per quam artem quisq; secum ipse consentit de palmo & cubito uter ma-
 ior sit? nonne per metiendi peritiã? AL. Quid ni? SOC. Nonne scilicet priuatim & pu-
 blice? AL. Imò. SOC. Et de ponderibus eodem pacto. AL. Assentior. SOC. Consensus
 igitur quem dicebas, quis nam est? circa quid? quæ ars eum præstat? Etenim iste cõsensus
 talis est, ut insit reip. & priuato unicuiq; ad seipsum & ad alios. AL. Consentaneum. SOC.
 Quis igitur est? ne pigeat respondere, ac promptè dic. AL. Reor equidem esse amicitiam
 & consensionem: qua pater ac mater filium, & frater fratrem, & uxor uirum amantes cõ-
 sentiunt. SOC. Putas ne ò Alcibiades uirum cum uxore circa lanificium conuenire, im-
 peritum cum perita? AL. Nequaquam. SOC. Neq; oportet quidem: muliebris enim hæc
 disciplina est. AL. Profecto. SOC. Quid uero mulier cum uiro circa opus militare conue-
 niet, cum id haudquaquã didicerit? AL. Minime. SOC. Virile enim id rursus esse dices.
 AL. Equidem. SOC. Sunt ergo disciplina quẽdam mulierũ, quẽdam uirorum, iuxta hanc
 sententiam tuam. AL. Quid ni? SOC. In ijs itaq; mulieribus cum uiris consensus est nul-
 lus. AL. Nullus. SOC. Neq; amicitia igitur: siquidem amicitia consensio quãdam est. AL.
 Non uidetur. SOC. Ideoq; quatenus mulieres officia sua exercent, non amantur à uiris.
 AL. Nõ apparet. SOC. Neq; uiri etiam à mulieribus, dum uirilã tractant. AL. Non. SOC.
 Non ergo tunc optime ciuitates instituuntur, cum singuli operibus suis incumbunt. AL.
 Ego tamen id ò Socrates, arbitror. SOC. Quomodo hoc ais amicitia sublata, qua præfente
 cõfessi sumus bene constitui ciuitates, aliter uero cõtra? AL. Atqui mihi uidetur ob hoc
 inter homines cõsistere amicitia, quod quisq; suum officium exequat. SOC. Atqui aliud
 paulo ante dicebas: nunc autem quo pacto rursus ais consensione adhibita amicitiam fie-
 ri, an potest circa hæc cõsensus existere, quorũ ij quidem periti, ij uero imperiti sunt? AL.
 Fieri nõ potest. SOC. Iusta ne an iniusta faciunt, cũ singuli quæ ad se attinent, exequunt?
 AL. Iusta profecto. SOC. Iuste igitur agentib. ciuibus, in ciuitate nõ est amicitia? AL. Ne-
 cessarium hoc itidem uidetur ò Socrates. SOC. Quam itaq; dicis amicitia siue consensio-
 nem, circa quam nos sapientes & consultores esse oportet, ut boni uiri simus? Neq; enim
 percipere possum quanam sit, aut quibus in rebus existat; cum ex oratione tua interdum
 in eis

in eisdem inesse, nonnunquam ab eisdem abesse uideatur. ALC. Per deos, ô Socrates, ne ipse quidem quid dicam, intelligo: uideorq; iam diu me ipsum sefellisse, cû turpissime habeam. SOC. Confidere decet. Nam si hoc demum animaduertisses, annos quinquaginta natus, arduum sanè foret te ipsum curare: nunc uero in ea es ætate, in qua id aduertere decet. AL. Quid igitur hoc aduertentem facere oportet? SOC. Responde ad ea quæ in interrogabo te Alcibiades. Quod si feceris, ac Deus uoluerit, si qua modo fides meis est uaticinijs adhibenda, tu simul & ego melius habebimus. AL. Ita erit quod ad me respondētem attinet. SOC. Age, quid est seipsum curare, ne sepe nos ipsos fallamus, non curantes nosmetipsos, cum belle curare putemus. Et quādo id homo facit: non quotiens suorum, totiens & sui curam habet? AL. Mihi quidem uidetur. SOC. Quid? num pedes tunc quis curat, cum ea quæ pedum sunt, curat? AL. Non intelligo. SOC. Dicis ne esse aliquid ipsius manus quemadmodum annulus est? AL. Dico equidem. SOC. Num alterius mentibri quàm digiti annulum esse censes? AL. Minime. SOC. Et pedis calceum eodem modo? AL. Ita. SOC. Cum calceorum curam gerimus, num & pedum cura est? AL. Haud satis te teneo ô Socrates. SOC. Quid uero ô Alcibiades, uocas ne aliquid rectam alicuius curationem? ALC. Vocō. SOC. An non cum quid melius sit, tunc recte curatum dicis? ALC. Dico. SOC. Quæ ars calceos meliores efficit? AL. Cerdonica. SOC. Cerdonica igitur calceorum curam habemus? AL. Hac ipsa. SOC. Nunquid & pedes etiam cerdonica? uel ipsa potius qua pedes reddimus meliores? AL. Illa. SOC. Pedes autem meliores nonne qua & reliquum corpus? AL. Videtur. SOC. Hæc nonne gymnastica? AL. Maxime. SOC. Ergo gymnastica pedes curamus, cerdonica uero illa quæ pedum sunt. AL. Prorsus. SOC. Et gymnastica quoq; manus, annularia uero illa quæ sunt manuum. AL. Sic est. SOC. Et gymnastica corpus, textoria autē & alijs facultatib. ea quæ corporis sunt. AL. Omnino. SOC. Alia igitur arte unum quodq; alia quæ illius sunt, curamus. AL. Videtur. SOC. Non ergo cum sua quis, tunc etiam se curat. ALC. Nullo pacto. SOC. Non enim eadem ars ut uidet quæ nos & quæ nostra curat. AL. Non apparet. SOC. Age itaq; quānā arte nos ipsos curare possumus? AL. Non habeo quid dicam. SOC. At hoc tamen inter nos cōuenit, quod non qua nostrorū aliquid melius efficitur, nos curamus, uerū qua nos ipsos ad meliorem frugem corrigimus. AL. Vera narras. SOC. Nosse ne unquā licet quæ ars meliorem faciat calceum, nisi calceum ipsum nouerimus. AL. Fieri nequit. SOC. Neq; etiam quæ annulum efficit meliorem, ignorantes annulum. AL. Verum, SOC. Sciemus ne unq; qua arte meliores euadamus, quādiu nos ipsos ignoramus? AL. Nunq;. SOC. Vtrum facile quiddam sit seipsum cognoscere, ac ridiculus fuerit qui templo Apollinis id inscripsit, an potius arduum quippiam, nec cuiusuis hominis est? AL. Mihi quidē ô Socrates, aliquando uisum est facile & cuiusuis esse, nonnunquam uero omnium difficillimum. SOC. Sed siue facile hoc sit ô Alcibiades, siue difficile, nobis sanè sic se habet, ut hoc intelligentes, etiam qua ratione curandi sumus, intelligamus: ignorantes uero cōtrā. AL. Est ut dicis. SOC. Age, quomodo illud ipsum inueniemus, sic enim fortassis quid simus ipsi inuenire poterimus. At hoc ignorantes nunq;. ALC. Recte loqueris. SOC. Attende ergo per Deum, cum alio ne quā mecum tu disputas. AL. Tecum. SOC. Et ego nonne tecum? AL. Et tu mecum. SOC. Socrates igitur est qui disputat. AL. Est. SOC. Alcibiades uero qui audit. AL. Ita est. SOC. Nonne ratione Socrates disputat? AL. Quid nī? SOC. Disputare autē & ratione uti, idem quodammodo uocas? AL. Idem. SOC. Utens autem & quo utimur, nōne aliud? AL. Quomodo dicis? SOC. Quemadmodum cerdo incidit quidē circulari & semicirculari organo atq; alijs instrumentis. AL. Est ut dicis. SOC. Nōne aliud quiddā est qui diuidit, & quo diuiditur quicquā? AL. Quid nī? SOC. Item aliud citharædus, aliud quo citharam pulsat? AL. Aliud. SOC. Hoc paulo ante interrogabam, an utens & quo utitur, semper aliud esse uideatur. AL. Videtur. SOC. Cerdonem incidere dicimus instrumentis tantum, an etiam manibus? AL. Et manibus. SOC. Et ijs ergo utitur. AL. Utitur. SOC. An non & oculis utens coria incidit? AL. Prorsus. SOC. Utentē uero aliud quiddā ab ijs quibus utit, esse cōcessimus. AL. Cōcessimus. SOC. Cerdo igit & citharædus aliud quiddā sunt, q̄ oculi & manus quibus utuntur. AL. Apparet. SOC. Nonne toto corpore homo utitur? AL. Penitus. SOC. Aliud utiq; utens, & quo utitur. AL. Sic est. SOC. Homo ergo à suo corpore aliud est. AL. Videtur. SOC. Quid est

Quid sit seipsum curare

ipsum curare

Aliud esse id quod utitur, & quo utitur

Homo aliud quā corpus suum

igitur homo? AL. Ignoro. S O C. Scis esse quod corpore utitur. AL. Scio. S O C. Aliud ne utitur ipso quæ anima? AL. Nil aliud. S O C. An non imperans? AL. Imperans. S O C. Quin etiam neminē hoc aliter æstimaturū puto. AL. Quidnam? S O C. Quin ex tribus, unum ali quid homo sit. AL. Ex quibus? S O C. Aut animā uidelicet, aut corpus, aut totū ipsum ex utrisq; compositū. AL. Quid ni? S O C. Veruntamen id quod imperat corpori, hominem esse confessi sumus. AL. Confessi sumus. S O C. Quid igitur homo? Num sibi ipsi corpus imperat? AL. Nullo modo. S O C. Subijci enim illud diximus. AL. Certe. S O C. Nō est igitur hoc quod quærimus. AL. Non ut uidetur. S O C. At utrunq; simul forsitan corpori dominatur, atq; id homo est. AL. Forte. S O C. Imō minime omnīū; nam altero illorū non dominante, nulla coniectura est, ut simul utrunq; domineat. AL. Recte loqueris. S O C. Cum uero nec corpus, nec simul utrunq; sit homo, restat ut arbitror, aut nihil omnino hominē esse, aut si quid est, nihil aliud quæ animā esse. AL. Prorsus. S O C. Adhuc ne liquidus mō strari tibi oportet, animam esse hominē? AL. Non per louem: hæc enim sufficere mihi uidentur. S O C. Et si non in integrū hæc discussa sunt, mediocriter tamen inducta in præsentia sufficiunt. Nam tunc demum penitus cōprehendemus, cum inuenerimus quod nunc, quia ampliorem indagationem requirebat, prætermisimus. AL. Quid istud? S O C. Paulo ante sic est dictum, quod prius considerandū sit ipsum idem, nunc uero pro eo quod quidem est ipsum idem, considerauimus ipsum uuum quodq; quid est. Idq; fortē sufficiet. Nihil enim in nobis ipsis esse maius quæ animam dicere possumus. AL. Non certe. S O C. Nōne sic putandum est, me scilicet ac te conspirare inuicē anima ad animam sermone utentes? AL. Et maxime quidem. S O C. Hoc itaq; erat quod paulo ante dicebamus, quod Socrates cum Alcibiade disputat, oratione utens non ad personā tuam ut apparet, sed ad Alcibiadem uerba dirigens: hoc autē anima est. AL. Mihi sanē uidetur. S O C. Animam igitur nosse iubet, qui præcipit, Nosce te ipsum. AL. Videt. S O C. Quicumq; igit corpus cognoscit, sua quidē non seipsum nouit. AL. Sic est. S O C. Atq; ideo nullus medicus ut est medicus, neq; gymnasticus ut gymnasticus sese nouit. AL. Non ut uidet. S O C. Multo minus agricolæ alijq; opifices se cognoscunt: neq; enim se, neq; sua, sed remotiora quædā artium suarū expēdunt: ipsi enim intenti sunt, quibus corpus curat. AL. Vera narras. S O C. Quare si prudētia est seipsum nosse, nullus istorum secundū suam artem est prudens. AL. Nō ut uidetur. S O C. Ob hoc mechanicæ artes istæ, non autē boni uiri disciplinæ uidentur. AL. Prorsus. S O C. Nōne rursus quicumq; corporis curam habet, sua quidem non seipsum curat? AL. Apparet. S O C. At uero cui pecuniæ curæ sunt, nec se, nec sua, sed quæ procul à suis sunt, curat. AL. Videtur. S O C. Non ergo suis indulget qui pecunias cumulat. AL. Recte. S O C. Quisquis etiā corpus Alcibiadis amauit unq; non Alcibiadē ipsum, sed quæ Alcibiadis essent, amauit. AL. Vera loqueris. S O C. Qui uero te amat, amat animam. AL. Necessario sequi ex ratione tua uidetur. S O C. Nōne tui corporis amator, cum primū species deflorescit, abiens deserit? AL. Apparet. S O C. At uero qui animū tuum diligit, nunq; deserit donec ad meliorem frugem peruenias. AL. Consentaneū. S O C. Hanc ego ob causam te minime desero, uerū in amicitia perseuero, reliquis senescente corpore abeūtibus. AL. O quæ bene facis mi Socrates, ne in posterum me deseras obsecro. S O C. At enitere ut quā pulcherrimus fias. AL. Conabor. S O C. Sic se tua res habet: nec fuit unquā, nec est, ut opinor, Alcibiadis Clinia filij amator ullus præter unum & illum quidem amabilem Socratem Sophronisci & Phænaretæ filium. AL. Vera dicis. S O C. Nōne dixisti me aliquātulum præuenisse, cum te salutatū uenisset? nam statuisse te qui prior me ipsum conuenires interrogaresq;, quamobrem solus ego te non reliquerim. AL. Sic erat. S O C. Hæc proculdubio causa, quoniam amator tui solus eram, ceteri uero tuorū. Tua sanē labuntur tempore, tu autē nunc primū florescis: ac deinceps quidem nisi ab Atheniensi populo corrumparis, ac turpior euadas, nunq; te deseram. Id enim uehementer timeo, ne amator populi factus nobis corrumparis. Multi enim & ingenui quidē apud Athenienses id passi sunt. Nam bene personatus est magnanimi Erechthei populus, sed illum nudatum contueri oportet. Adhibe igitur hanc quam dico cautionem. AL. Quam? S O C. Exue illum prius obbeate, ac discite quæcunq; scienda sunt anteq; tractentur ciuilia, aut rempub. adeas, ferens tecum alexipharmacum, ne quid aduersi iam olim patiaris. AL. Bene mihi dicere uideris Socrates, uerum conare iam nobis exponere qua ratione nosmetipsos curemus. S O C.

Nōne

Hominē nō
aliud esse quæ
animam

Nonne satis iam à nobis in superioribus definitum est? Quid enim simus communi con-
 sensu definiuimus. Timebamus enim ne in hoc decepti nos ipsos forsitan falleremus, ali-
 cuius alterius non nostri curam habentes. ALC. Est ut dicis. SOC. Deinde concessum est
 animæ curam habendam, semperq; ad ipsam respiciendum. ALC. Manifestum est. SOC.
 Corporum uero pecuniarumq; curam alijs relinquendam. AL. Quid ni? SOC. Quoniam
 igitur pacto ista perspicue nosceremus, siquidē hoc intellecto nos quoq; ipsos intelli-
 gimus? an forte per deos Delphicam illam inscriptionem recte monentē, cuius supra men-
 tionem fecimus, nondum intelleximus? AL. Quidnam sic ais ô Socrates? SOC. Dicam ti-
 bi quid suspicer hanc inscriptionem nobis cōsulere. neq; uero passim eius exemplar, sed
 in uisu solum inueniri posse uidetur. AL. Quomodo id ais? SOC. Cōtemplare tu quoq; si
 oculo nostro, quemadmodū homini consulisset, Vide teipsum, quomodo id admonuif-
 se putemus? nonne ut in illud inspiceret oculus, ex cuius intuitu seipsum uisurus esset?
 AL. Constat. SOC. Cōsideremus itaq; in quid potissimum intuentes, illud simul ac nos-
 ipsos uideremus. ALC. In specula, & alia huiusmodi. SOC. Recte loqueris. sed oculo quo
 uidemus, an non inest huiusmodi quiddam? ALC. Valde. SOC. Num aduertisti quod fa-
 cies hominis in oculū intuentis in oppositi uisu relucet uelut in speculo, quam summam
 uocamus pupillam, simulacrum inspicientis existens? AL. Aduerti. SOC. Oculus igitur
 ita demum seipsum cernit, cum in oculum inspicit, in idq; præterea intendit, quod oculi
 optimū est, & quo oculus ipse uidet. AL. Apparet. SOC. Si autem in aliud quoddam ho-
 minis membrū respexerit, uel in quoduis aliud, præterquam id cuius hoc est simile, haud
 quaquam seipsum percipiet. AL. Verum. SOC. Oculus ergo cum seipsum uisurus est,
 in oculum respicere debet, atq; in eum oculi locum, in quo uirtus est oculi. Is autem uisus
 atq; pupillæ acies est. AL. Sic est. SOC. Eodem pacto & anima, ô amice Alcibiades, si se-
 ipsam noscere uult, in animam intueatur, in eumq; præcipue locū animæ, in quo inest uir-
 tus animæ, sapientia, & in aliud cuius hoc est simile. AL. Mihi quidē uidetur ô Socrates.
 SOC. Num reperire possumus quippiam in anima diuinitus illo circa quod intelligentia
 sapientiaq; uersatur? ALC. Nequaquam. SOC. Id igitur animæ diuini simile est, in quod sa-
 ne quis intuens, & omne diuinū, Deum scilicet & sapientiā cernens, ita & seipsum agno-
 scet. AL. Apparet. SOC. Seipsum uero cognoscere, prudentiam esse concedimus. AL.
 Prorsus. SOC. Si autem nec nos ipsos cognosceremus, nec prudentes essemus, possemus
 ne nostra seu mala, seu bona nosse? AL. Quomodo posset fieri ô Socrates? SOC. Impos-
 sibile tibi forte uidetur quenquā qui non norit Alcibiadem, tamen quæ Alcibiadis sunt,
 quod sint Alcibiadis nosse? AL. Impossibile per louem. SOC. Nec nostra quod nostra
 sint, nisi prius nos ipsos? AL. Nullo modo. SOC. Si nostra ignoremus, nec ea quæ nostro-
 rum sunt, intelligimus? AL. Non ut uideat. SOC. Non igitur recte omnino consensimus,
 cum supra quosdā esse assereremus, qui se ignorantes, sua tamen dignoscerent. Atqui nec
 ea etiā quæ suorum. hæc enim cuncta dignoscere unius atq; eiusdē artis officiū esse uide-
 tur, seipsum scilicet, & quæ sua sunt, & quæ suorum sunt nosse. AL. Videtur. SOC. At qui
 sua ignorat, ignorat & aliena. AL. Quid ni? SOC. Num igitur si aliena, etiam quæ reip-
 sunt, ignorabit? ALC. Necessē est. SOC. Nunq; ergo hic uir ciuilis sit. AL. Nō certe. SOC.
 Nec œconomicus etiam. ALC. Neq; hoc. SOC. Nec quod agit, intelliget. AL. Minime.
 SOC. Ignorans aut, nonne errabit? AL. Maxime. SOC. Qui aberrat, an nō male aget, &
 priuatim & publice? AL. Quid ni? SOC. Male agens nōne miser? AL. Et maxime quidē.
 SOC. An uero & ij quibus cū hæc agit? AL. Et hi quoq;. SOC. Nemo itaq; felix esse po-
 test, nisi sapiens bonusq; sit. AL. Nemo. SOC. Sequit ut mali homines miseri sint. AL. Ap-
 prime. SOC. Nō ergo qui diues sit, sed qui prudēs, miserā uitat. AL. Videat. SOC. Quam-
 obrem nec moenibus, nec triremibus neq; navalibus ô Alcibiades, nec multitudine, nec
 amplitudine absq; uirtute ciuitas ad felicitatem opus habet. AL. Non profecto. SOC. Si
 recte ciuitatē gubernaturus es, uirtute imbuendi sunt ciues. AL. Quid ni? SOC. Num da-
 re quis potest alijs, quod ipse nō habet? AL. Qui possit? SOC. Ergo uirtute prius ornatus
 ipse debet esse, quicumq; nō sibi tantū ac suis, sed reipub. etiam & ijs quæ ad eam spectāt,
 imperaturus est? AL. Vera dicis. SOC. Nec igitur principatus, neq; licentia quodlibet fa-
 ciendi aut tibi, aut reipub. uerum iustitia potius & prudentia comparanda. AL. Apparet.
 SOC. Iuste enim ac prudenter agentes, & tu simul & tua reipub. Deo gratū opus facietis.

Explicatio
 delphicæ in-
 scriptionis,
 Nosce te
 ipsum

Nemo felix
 nisi sapiens
 Mali sunt
 miseri